

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права
Сумський державний університет (Україна)
«1 DECEMBRIE 1918» University of Alba Iulia (Румунія)
Бамберзький університет імені Отто Фрідріха (Німеччина)
Інститут демографії та проблем якості життя Національної академії наук
України (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
30 листопада 2023 року

Полтава 2023

До того ж сучасний етап розвитку інфраструктури товарного ринку характеризується постійним пошуком життєздатних взаємовигідних форм співпраці між його суб'єктами [4], а аналіз процесів ринкової оптимізації свідчить про зростання віртуалізації в процесах такої спільної взаємодії, і характеризує її як важливий інструмент зі створення сталого ланцюга від виробника до споживача.

Література

1. Белозерцев В.С., Прохватило О.О. Інтернет-торгівля як елемент сучасної ринкової інфраструктури. *Приазовський економічний вісник*. 2018. Вип. 6(11). С. 97-102.

2. Данько Т.І., Яворська Н.П. Особливості розвитку інтернет-торгівлі та порівняльна характеристика з традиційною торгівлею. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. №33. DOI: 10.32782/2524-0072/2021-33-43.

3. Звіт про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії Росії проти України за рік від початку повномасштабного вторгнення. Київська школа економіки. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/03/UKR_Feb23_FINAL_Damages-Report-1.pdf.

4. Сібрук В.Л., Ороховська Л.А., Сібрук А.В. Розвиток маркетингу розподілу в контексті еволюції ритейлу як складової інфраструктури товарного ринку. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2022. №23. С. 171-175. DOI: 10.20535/2307-5651.23.2022.264658.

УДК 658.15

Хадарцев О.В., к.е.н., доцент,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Степченко С.І., директор
Товариство з обмеженою відповідальністю «КІОСК ВЕНДІНГ»

ВАРТІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В сучасних умовах господарювання (зокрема й під впливом воєнних загроз) доволі часто виникає необхідність з оцінювання та визначення вартості підприємства / бізнесу у розрізі наступних потреб:

- повністю або частково продати бізнес;
- страхування майна підприємства;
- реструктуризації бізнесу чи компанії (об'єднання, поглинання, поділу, ліквідації);
- здійснення операцій у прив'язці до фондового ринку;
- купівлі або продажу частки у статутному фонді;
- інвестиційного проектування розвитку бізнесу;

- переоцінки основних засобів;
- отримання позики під заставу, тощо.

Разом з тим, у науковій думці виникає неоднозначність аналізу сутності самого поняття «вартість підприємства». Так основними є наступні підходи [1]:

1) ціннісно-ціновий – основою вартості виступає міра грошового вираження, яка формується з урахуванням ефективності суб'єкта господарювання, а також цінності для його власників;

2) стратегічний – вартість підприємства виражається величиною майбутніх грошових потоків;

3) майновий – ототожнює вартість підприємства з майновою основою, з/без урахування нематеріальних активів;

4) системний – вартість підприємства є критерієм його розвитку й ефективного функціонування в наявних умовах зовнішнього середовища;

5) комплексний – вартість підприємства визначається через синтез попередніх підходів. У процесі оцінки враховується вартість усіх активів, як-то: нерухомість, майно, обладнання та транспортні засоби, інвестиції, нематеріальні активи. Також оцінюються продуктивність, реальні та потенційні доходи, конкурентоспроможність, а у підсумку підприємство порівнюється з іншими такими ж аналогічними бізнес-одинацями.

Різні методи та підходи також використовуються в залежності від віку майна, його стану, стабільності прибутку та розвиненості ринку. Спільність думок проглядається у застосування комплексного підходу до оцінки вартості та розрахунку чистих активів за наступною методикою [2, с. 213]:

$$ЧА = (ОЗ + ОА + Г) - (ДЗ + КЗ)$$

- де
- ЧА – чисті активи;
  - ОЗ – основні засоби;
  - ОА – оборотні активи;
  - Г – гудвіл;
  - ДЗ – довгострокові зобов'язання та забезпечення;
  - КЗ – короткострокові зобов'язання та забезпечення.

З точки зору практики, експертна оцінка бізнесу в Україні залежить від багатьох факторів, тому проводиться індивідуально та глибоко, а по факту застосовуються три основні підходи:

- витратний – оцінює бізнес як майно, визначає вартість підприємства для покупця, який хоче знати точну ціну активів та не витратити більше;

- прибутковий (доходний) – оцінює майбутній можливий прибуток бізнесу та прогнозує потенційні доходи з огляду на активи, які не беруть участь у поточному формуванні доходу;

- порівняльний – оцінює компанію в порівнянні з іншими, аналізуючи чи угоди купівлі-продажу чи пропозиції до продажу, щоб отримати вартість не нижчу за вартість аналогічних компаній на ринку.

До того ж, фахівці відзначають [3], що протягом останніх років у фінансовому менеджменті компаній, управлінській діагностиці, професійній діяльності на ринку спостерігається підвищення вагомості вартісної природи

капіталізації, а саме це наглядно відображає взаємозалежність між вартістю конкретного підприємства та його ринковою капіталізацією. Тобто вартість компанії, фірми, підприємства визначається сумою її ринкової капіталізації, у окремих випадках це може бути ринкова вартість привілейованих акцій та «чиста заборгованість» компанії [3, с. 119]. Наряду з впливом ринкової капіталізації, практика господарювання також доводить [4], що удосконалення управління активами є запорукою зростання вартості підприємства за рахунок зростання рентабельності активів, оптимізації розміру дебіторської заборгованості та збільшення її оборотності.

Література

1. Кривов'язюк І.В., Бурбан О.В. Економічна сутність поняття «вартість підприємства» та детермінанти її зростання. *Економіка та держава*. 2020. №10. С. 99–104. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.10.99.
2. Циган Р.М., Лижова Є.М. Аналіз підходів та методів оцінки вартості підприємства. *Молодий вчений*. 2020. №11(87). С. 209-214.
3. Бурбан О.В. Роль оцінювання вартості як інструмента підготовки рішень для обґрунтування ринкової капіталізації підприємства. *Економічний форум*. 2021. №1. С. 116-121. DOI: 10.32839/2304-5809/2020-11-87-45.
4. Ніколайчук О.А., Зозуля В.А., Кушнірук А.В. Удосконалення управління активами підприємства у контексті зростання ринкової вартості. *Економічні горизонти*. 2022. №2(20). С. 12-32. DOI: 10.31499/2616-5236.2(20).2022.261846.

УДК 332.012.2

Чижевська М.Б., к.е.н., доцент,
Шурдук Д.А., студентка
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ОBOB'ЯЗКОВА СКЛАДОВА БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Корупція впливає на всі сфери суспільного життя і зачіпає інтереси усіх громадян. Ефективна боротьба з корупцією можлива тоді, коли кожен громадянин обізнаний із своїми можливостями викривати її, впевнений у належному захисті його прав від можливих заходів негативного впливу. За даними ООН, щорічний обсяг хабарів у світі оцінюється в один трильйон доларів. Це величезні ресурси, які йдуть «в тінь» світової економіки. Корупція й пов'язані з нею дії перешкоджають сталому розвитку, розширюють прірву між бідними й багатими і ставлять під загрозу роботу демократичних інститутів.